

tens Kompetence, navnlig angaaende Kjøbenhavnske Forhold, har jeg lært at kjende ved forskjellige andre Leiligheder, det er ikke sjældent, at man faar den Betragtning at høre, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse er en Slags Overrigsdag, saa at, hvad der angaar dens Omraade, kan Nigsgadene som saadan ikke røre ved, og den Lantegang gik gjennem det ærede Medlems Udtalelser, at han skulde mene, at vi ikke kunde forandre en simpel Beianordning, gjældende for Kjøbenhavns Kommune, ved en anden Lov, hvorefter man, naar alle andre Midler vare udtømte, tvang vedkommende Bestyrelse til, ganske vist under humane Betingelser — vor Lovgivning er altid human — at optage saadanne Stræninger, som nu Gaderne paa Gammelholm, som offentlige Veie. Det er min fulde Overbevisning, at dette vilde kunne ske lige overfor Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, som i lignende Tilfælde overfor ethvert Amtsråd i hele Landet. Vi have taget offentlige Veie ligesom Gaderne paa Gammelholm og lagt dem under Amtsråd med en bestemt Myndighed under Indenrigsministerens Kontrol. Men sæt nu, at Indenrigsministeren og vedkommende Amtsråd ikke kunde blive enige eller Amtsrådet mod Indenrigsministerens Pression ikke vilde ordne f. Ex. et Færgeløb, saaledes at det blev tilbørligt for den offentlige Sikkerhed og Sagen stod paa i Aringer uden at kunne gennemføres? Er det da ikke en Selvfølge, at vi, uanset hvilke Betingelser, vi vedtog i Lovloven af 1857, vilde med fuldstændig Ret ved særlig Lov kunne paalægge vedkommende Kommune i dette Tilfælde at underkaste sig særegne fra de almindelige Regler i den tidligere Lovgivning afvigende Forpligtelser. Dette: saaledes at ville helliggjøre Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse mod Berøring af Lovgivningsmagtens tvingende Bestemmelser, fordi de muligvis kunde genere dens Virksomhed, formaar det ærede Medlem ikke. Kjøbenhavns Forhold er i den Henseende Rigets Forhold fuldstændig som de andre Kommuner, selv om man lader mangt et Forhold her i Kjøbenhavn passere uomtalt hen i Haab om, at den oplyste offentlige Mening i Kjøbenhavn med den store Presse skulde være stærk nok til at paatale det og fremtvinge de fornødne Forandringer. Saaledes med Hensyn til Byggeforholdene osv. Men fordi man undlader at bringe det frem, som burde været bragt frem, forsaavidt man ikke venter, at den offentlige Menings Tryk skal være tilstrækkelig, og ikke foreslaar Forandringer ad Lovgivningsveien, deri ligger der ingen Udviol om, at vi ere fuldt berettigede til ved Lov at søge disse Forhold forandrede, saaledes som vi tro det retfærdigt og rigtigt for Samfundet i det Hele. Denne Betragtning har jeg, og jeg tror Udvalgets Medlemmer i Almindelighed vilde kunne dele den ligeoverfor dette Forhold. Naar Udvalget har søgt Sagen ordnet ved Lov, har det paa den ene Side selv-

følgelig ikke tænkt paa nogen ubillig Lov; men man har paa den anden Side den Overbevisning, at det er indenfor Lovgivningsmagtens Kompetence at røre ved og ordne dette Spørgsmaal. Naar man spørger, om Staten har nogen særegen Forpligtelse til at vedligeholde denne Veie, saa er det min fulde Overbevisning, at man ingen Forpligtelse har ligeoverfor dette Forhold, til hvilket man her forlanger dette Beløb; men det kan jo underkastes nærmere Overveelse. Det ærede Medlem udtalte, at, naar jeg indbildte mig, at Noget kunde blive Gjenstand for Lovgivningsmagtens Virksomhed, vilde jeg ogsaa mene, at vi vare berettigede til at faae en Lov derom. Det er en Selvfølge; thi naar jeg ved Betragtningen af en Sag er kommen til den Anskuelse, at den ligger indenfor Lovgivningsmagtens Kompetence, følger jo deraf, at jeg ogsaa maa kunne ville en Lov derom, forsaavidt jeg finder den hensigtsmæssig og nyttig. Naar det ærede Medlem dernæst sluttede sin Indsigelse mod dette billige Endringsforslag fra Finantsudvalgets Side med en Anklage mod det vist bestemte Medlem her i Salen, tager jeg det for mit Vedkommende meget let, thi det er jo ikke første Gang, men det ærede Medlem har i sit Liv overordentlig mange Gange, mange Snesne Gange reist Beskyldninger mod mig, som ere mindre begrundede end denne. Jeg tager min Del af Thingets Botum i den Henseende og tager rolig imod, at det ærede Medlem fortæller sit Publikum, at det er min Skyld.

Bille: Jeg veed ikke af, at vi have hvert sit Publikum. Det hele danske Folk staar udenfor denne Sal og følger denne Forhandling, og vi tale Begge til det samme. Jeg antager, at Breidelsen vil blive vurderet efter den Indflydelse, som det maa antages, at det ærede Medlem udøver paa dette Forhold, og den synes virkelig at være stor. Jeg træder ikke op imod nogen særlig Lovgivningskompetence ligeoverfor Kjøbenhavns Kommune, men jeg træder op overfor ethvert Attentat af Lovgivningsmagten paa at gribe ind i Forhold, hvor Lovgivningen ikke har Ret til at komme. Det gjør jeg, hvad enten Salen er om Kjøbenhavns Kommune eller om en hvilken som helst privat Mand. Jeg vil altid paa det Alvorligste og Eftertrykkeligste til den lille Kredts, som overhovedet her vil høre derpaa, advare mod at gribe ind ved Love, hvor Love ikke ere utvivlsomt berettigede. Netop det Exempel, som det ærede Medlem anførte, vil vise, hvor lidt man i Virkeligheden har Ret, naar man her taler om, at man kan afgjøre Noget ved Lov. Der er ikke Tale om, at det skulde være ubesøiet for Lovgivningsmagten at forandre Loven af 14de December 1857. Det kan selvfølgelig ske, hvad Dieblif det skal være, og der er Forandringer i denne Lov, som jeg kunde ønske til at lette Samfundets. Men det